

14e jaarcongres

29 maart 2006
Reehorst, Ede

Kinderopvang

Kwaliteit voor:

kinderopvang, peuterspeelzalen, gastouderbureaus en buitenschoolse opvang.

In samenwerking met:

KIDDO-KIDSTUF

Kinder MAATwerk

Mutant

NIZW-Jeugd

N.O.T.

Skon

Strip

Triodus

VBJK

e.v.a.

www.kinderopvangcongres.nl

KIDDO

Inleiding

Het thema van 2006 is, hoe kan het anders in deze tijd: kwaliteit.

Kwaliteit van jou als leid(st)er of opvangouder en de kwaliteit van het kindercentrum. Deze dag besteden we daar flink aandacht aan, en je zult er dan ook veel van opsteken!

Op ons vorige jaarcongres hebben we de deelnemers middelen, inzichten en kennis aangereikt om zichzelf te kunnen verbeteren. Uit de gehouden evaluatie bleek dat men over het aanbod enthousiast was.

We gaan dus door met die doorgaande lijn. Bekijk de deelsessies in deze folder, er zijn véél nieuwe onderwerpen en invalshoeken.

Op verzoek zal er extra aandacht worden besteedt aan het werken op de peuterspeelzalen en in de buitenschoolse opvang. De leeftijdindeling helpt je om gericht uit te zoeken, want er kan weer uit een ruim aanbod gekozen worden. De workshopleiders zullen met name aan de vermelde leeftijdsgroep aandacht geven.

Laat deze unieke kans op informatieve (na-)scholing voor je vak en ontmoetingen met collega's en deskundigen dus niet aan je voorbijgaan!

Houd woensdag 29 maart 2006 vrij in je agenda en maak een keuze uit het vernieuwde congresaanbod van lezingen en workshops.

Graag tot ziens tijdens ons 14e jaarcongres Kinderopvang in de Reehorst in Ede!

Het congres is bedoeld voor: peuterspeelzaalleiding, buitenschoolse opvangleiding, leid(st)ers en leidinggevenden kinderopvang, opvangouders, medewerkers gastouderbureaus, studenten en docenten van opleidingen voor de kinderopvang.

Programma

09.00 Ontvangst & registratie

Koffie, thee en bezoek informatiemarkt.

10.00 Opening

Er zijn drie plenaire openingen in drie afzonderlijke zalen:

A *Kwaliteit in de peuterspeelzaal: sch(r)ik in het registreren.*

Jefke Krommendijk, auditor DNV en consultant

B *Kwaliteit in de kinderopvang: VIB geeft meer zelfvertrouwen.*

Monique Konings, coordinator VIB bij SKON, Janneke Bressers en Marleen Mostert

C *Kwaliteit in de buitenschoolse opvang.*

Ellie Kuipers, educatief medewerker VCOK vzw Vlaanderen

10.45 Ochtendpauze

Koffie, thee en bezoek informatiemarkt.

11.15 Deelsessies, & plenair A

12.30 Lunch/Informatiemarkt

13.45 Deelsessies, & plenair B

15.00 Middagpauze

Koffie, thee en bezoek informatiemarkt.

15.30 Deelsessies, & plenair C

16.45 Borrel

Hapje, drankje en bezoek informatie markt.

Deelsessies:

1. Het uitbuiten van routinehandelingen in een babygroep (0 - 2 jaar)

Je doet het met je ogen dicht, maar het is o zo waardevol: aankleden, opruimen, eten, drinken, slapen en verschoneren. Je hebt geleerd snel en efficiënt te werken. Hoe kun je efficiënt werken en toch de routine van bepaalde handelingen omzetten in waardevolle momenten, waardoor de baby en jij meer kunnen genieten van elkaar en van de groep? Routine biedt een bepaalde zekerheid, zowel voor de baby als voor jou zelf. Maar als het je lukt om die routine uit te buiten dan ontstaat er een zekere rust waardoor je meer tijd krijgt om bijvoorbeeld kinderen te observeren. En dat levert je weer zo veel informatie op, waardoor baby, ouders en jij de waarde van de kinderopvang optimaliseren.
Puk Ligtvoet, Triodus, Den Haag

2. De behoeften van baby's (0 - 2 jaar)

Hoe kun je als leidster de ontwikkeling van baby's stimuleren? Wat doe je met een huilbaby? Wat hebben baby's nodig? Volgens mij weten we allemaal wel wat een baby nodig heeft: veiligheid, geborgenheid, ruimte, aandacht en een goede verzorging. Het is soms lastig om dat allemaal te bieden omdat er zo vaak iets is wat de rust en regelmaat in een groep verstoort. Hoe kunnen wij als groepsleiding de behoefte van elke baby het beste in beeld krijgen? Hoe kunnen wij als groepsleiding ons werk zo inrichten dat we voldoen aan de behoeften van iedere baby in de groep? En wat doe je dan met die huilbaby?
Bernadet Schansman, Triodus, Den Haag

3. Bewegen met baby's, ideeën, tips en info (0 - 2 jaar)

Ideeën, tips en informatie over bewegen met baby's en dreumesen. Kinderen hebben plezier in bewegen en bewegen het liefst de hele dag. Helaas bewegen kleine kinderen tegenwoordig steeds minder. Overgewicht komt bij steeds meer jonge kinderen voor, evenals bewegingsachterstanden. Het is noodzaak om vroeg te beginnen met bewegen. Vroeg begonnen is vroeg gewonnen.
Mariette Helmig, NISB, Bennekom

4. Respectvol verzorgen van baby's (0 - 2 jaar)

Vrije bewegingsontwikkeling en respectvolle verzorging zijn de twee pijlers van het werk van Emmi Pikler, kinderarts uit Hongarije. In deze workshop staan we stil bij onze communicatie met de baby tijdens de verzorging. Hoe kunnen we verbaal en non-verbaal contact maken? Hoe gebruiken we onze handen en onze stem? Als we tijd nemen om ons aan het tempo van het kind aan te passen, krijgt het kind de kans zich op de handelingen van de volwassenen in te stellen en mee te doen. Daardoor ervaart het dat het invloed kan uitoefenen op situaties waar het deel aan heeft. In de workshop maken we duidelijk wat Emmi Pikler verstaat onder respectvolle verzorging van baby's. We oefenen het kijken naar de baby en het toespreken alvorens te handelen. We doen enkele oefeningen om te ondervinden wat handen kunnen uitdrukken. Videomateriaal zal laten zien op welke manier we een jong kind kunnen laten deelnemen aan zijn eigen verzorging.
Lucia de Jong, Emmi Pikler Stichting Nederland, Amsterdam

5. Baby's spelen en bewegen (0 - 2 jaar)

Spelen en bewegen is bij baby's en dreumesen onlosmakelijk verbonden met elkaar. In deze workshop gaan we dieper in op zowel de grove als de fijne motoriek van kinderen tussen 0 en 20 maanden. Wat hebben baby's in deze eerste 20 maanden van hun leven nodig zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen. Emmi Pikler heeft na het observeren van honderden baby's aangetoond dat kinderen die zich in ontwikkelen in hun eigen tempo en op hun eigen manier, beter leren zitten, staan, lopen en denken dan kinderen die gestimuleerd of geholpen worden. In de workshop krijgen de deelnemers kijk op wat goed speelgoed voor baby's is. Deelnemers krijgen praktische, direct uitvoerbare ideeën voor de werkvloer, waardoor baby's (weer) meer gaan spelen en er meer rust heerst op de groep.
Hedie Meyling, Emmi Pikler Stichting Nederland, Amsterdam

6. "Help Juffie, ik voel me zo...!" (2 - 4 jaar)

Jonge kinderen zijn voor de ontwikkeling van hun gevoelsleven afhankelijk van volwassenen, die de gevoelens aanvaarden, ondersteunen, benoemen en regelen. De hulp die een kind van ons nodig heeft is onder meer afhankelijk van zijn karakter en van de begeleiding die het thuis of elders aangeboden krijgt. Wat houdt de gevoelsontwikkeling in? Hoe kunnen wij jonge kinderen structuur, grenzen en ruimte geven om zich te ontwikkelen tot "kleurrijke" mensjes? Welke rol speelt ons eigen gevoelsleven hierbij? Welke pedagogische vaardigheden kunnen wij inzetten?
Sjannie Glas, Pedagogisch Adviesbureau S. Glas, Dordrecht

7. PeuterTV; kijken doet lezen (2 - 4 jaar)

Opvoeders plaatsen nogal eens vraagtekens bij peuters en televisie. Televisiekijken zou een passieve bezigheid zijn. Televisiekijken heeft echter een positief effect op de taalontwikkeling van jonge kinderen. Peuters kunnen via televisie de wereld om hen heen ontdekken. Het medium televisie moet hierbij natuurlijk wel op een verstandige manier worden ingezet. In deze interactieve presentatie maakt u kort kennis met PeuterTV (Teleac/NOT) en Het Zandkasteel. Deelnemers kunnen een filmpje bedenken voor een voorleessessie. En natuurlijk gaan wij in op de vraag: Is PeuterTV een bedreiging of een kans voor het lezen?
Yvonne Willemsen, Teleac/NOT, Hilversum

8. Overdracht van gegevens kinderen naar de basisschool (2 - 4 jaar)

In september 2004 is in Rotterdam het pilotproject 'zorgstructuur en zorgdossier' gestart. Gedurende dit project wordt ondermeer gewerkt aan een formulier voor de overdracht van gegevens van alle kinderen die overstappen van de peuterspeelzaal en het kinderdagverblijf naar de basisschool en aan een structurele samenwerking tussen peuterspeelzaal en kinderdagverblijf met basisscholen. Daarop aansluitend komt een zorglogboek van kinderen in peuterspeelzaal en kinderdagverblijf, die aangemerkt kunnen worden als 'zorgkinderen'. De leidsters van de deelnemende peuterspeelzalen en kinderdagverblijven worden tijdens het project getraind om te werken aan gegevens van kinderen, deze te noteren in een volgsysteem en voor eventuele 'zorgkinderen' een zorglogboek aan te leggen. Hier gaan we in op het project en laten zien hoe er op de peuterspeelzaal en kinderdagverblijf gewerkt wordt. Ook worden ervaringen besproken.
Lonneke van Dijk, CED-groep, Rotterdam

9. Samen spelen, botsen en verzoenen. Omgaan met conflicten tussen kinderen (2 - 4 jaar)

Wat zie je als je naar een groep kinderen kijkt? Zie je ze spelen, zie je ze (soms) botsen met elkaar? Wat gebeurt er eigenlijk tussen al die kinderen? In deze deelsessie bekijken we video-opnamen die gemaakt zijn in kinderdagverblijven maar die ook herkenbaar zullen zijn voor peuterspeelzaalleidsters. Daarbij reflecteren we op jouw rol. Wat doe jij als leidster met botsingen tussen kinderen? Wanneer grijp je in en wanneer niet? En waarom?
Gebaseerd op het onderzoek en praktijkboek 'Kijken, kijken, kijken. Over samenspelen, botsen en verzoenen bij jonge kinderen.' (Elly Singer, Dorian de Haan. Uitgeverij SWP, 2006)
Wendy Doeleman, Bureau MUTANT, Utrecht

10. Waarom zijn kdv's wit en psz'en zwart? (2 - 4 jaar)

In de Nederlandse kinderdagverblijven zie je vooral kinderen van bovenmodale tweeverdienende ouders. Wit dus! In peuterspeelzalen komen kinderen van niet beiden werkende ouders. In de praktijk betekent dat vaak kinderen van benedenmodale, allochtone, gezinnen. Zwart dus. Deze ontwikkeling draagt bij tot een tweedeling, tot segregatie in plaats van integratie. Peuterspeelzalen, veelal met de minste budgetten, komen daardoor soms voor grote uitdagingen te staan. Waarom zijn kinderdagverblijven wit en peuterspeelzalen zwart en wat betekent dat voor de rol, betekenis en positie van peuterspeelzalen?

Peter Vereijken, STRIP Nederland, Sevenum

11. Krekels en andere kriebelbeesten: peuters en natuur (2 - 4 jaar)

Natuur prikkelt de zintuigen, stimuleert de verbeelding en de creativiteit, leidt tot verwondering, spel en avontuur. Peuters gebruiken vooral hun zintuigen om de wereld om hen heen te verkennen. Verwonderd ontdekken ze alles wat kruipt en kriebelt. In deze deelsessie gaan we in op de diverse mogelijkheden die natuur biedt. We staan onder meer stil bij het effect van ons eigen gedrag op de natuurlijke ontdekkingsstocht van jonge kinderen.

Marc Veekamp, Stichting Veldwerk Nederland, Apeldoorn

12. Speel mee-theater, interactief theater maken (4 - 8 jaar)

Genieten, improviseren én actief meedoen: dat zijn de kernwoorden van 'speel mee-theater'. In deze deelsessie leren leidsters hoe je kinderen optimaal kunt betrekken in hun verhaal: de organisatie, het kiezen van een thema, hoe kinderen te stimuleren mee te doen en de materialen die je daarbij kunt inzetten. Ga samen met kinderen op avontuur en laat ze een (hoofd)rol vervullen.

Leonie Witteveen en Miranda Bron, SKON, Maarsse

13. 'Van kikker tot prinses', zelf leren schminken (4 - 8 jaar)

Kinderen kruipen graag in een rol. "Ik was de prinses en jij was de kikker ..." wordt nog leuker als je er ook echt als een kikker of prinsesje uitziet. In deze deelsessie leren leidsters hoe je kinderen in verschillende rollen kunt 'schminken', welke materialen en technieken je daarbij toepast en hoe je kinderen daarbij kunt betrekken. Heb je het schminken eenmaal onder de knie, dan kun je aan kinderen vanaf een jaar of zes leren hoe ze het eenvoudig zelf kunnen doen.

Esther Wetsteijn, SKON, Maarsse

14. Kinderparticipatie 4 tot 8 jaar (4 - 8 jaar)

Wat is participatief werken? Waarom is participatief werken zo belangrijk? En hoe doe je dat in de praktijk? De belangrijkste voorwaarde voor het werken aan pedagogische opvoedingsdoelen is goede communicatie tussen leidster en kind en tussen kinderen onderling. Om persoonlijke en sociale competenties te kunnen ontwikkelen moeten kinderen ruimte krijgen voor hun eigen inbreng en creativiteit. Deze deelsessie gaat over haalbare en zinvolle manieren om jonge bso-kinderen hun zegje te laten doen over wat er op de opvang gebeurt.

Josette Hoex, NIZW Jeugd, Utrecht

15. Poppen zoals wij (4 - 8 jaar)

Wat kun je als leidster doen om kinderen te leren hun emoties te verwoorden, om hun zelfvertrouwen te versterken en om hun inlevingsvermogen in andere mensen te ondersteunen? In deze deelsessie maak je kennis met *Poppen zoals wij*, een speelse methodiek waarbij je een speciale pop hebt die af en toe bij de kinderen op bezoek komt. Op die manier bespreek je allerlei onderwerpen, passend bij de groep en leeftijden van de kinderen. De methodiek wordt in veel Europese landen gebruikt en staat beschreven in het boek 'Poppen zoals wij' (Uitgeverij SWP, 2004)

Anke van Keulen, Bureau MUTANT, Utrecht

16. Spelen en Bewegen in de naschoolse opvang (8 - 12 jaar)

In de workshop komen verschillende uitdagende, nieuwe maar ook bestaande binnen- en buitenspelen aan bod die geschikt zijn voor kinderen van 8 tot 12 jaar. De deelnemers van deze actieve workshop zullen zelf de spelen ervaren. Praktijk staat voorop maar ook zal er aandacht worden besteed aan het geven van uitleg en het aanbieden van de spelen.

Carola Plandsoen, SKON, Maarsse

17. Kinderen, seksualiteit, lichamelijkeheid en intimiteit (8 - 12 jaar)

Bloot zijn, lichamelijkeheid en seksualiteit in brede zin is voor jonge kinderen geen probleem. Wij volwassenen, professionals maar ook ouders, maken er een probleem van! Hoe ga je om met kinderen en hun seksuele ontwikkeling? Wat vertel je als zij vragen stellen? Hoe reageer je als kinderen met elkaar tongzoenen? Tijdens deze workshop gaan we in op de seksuele ontwikkeling van kinderen en hoe je hen kunt begeleiden. Leidsters leren vanuit hun eigen waarden en normen om te gaan met vragen en gedrag van kinderen en bij te dragen aan pedagogisch beleid rond seksualiteit.

Channah Zwiëp, Pedagogisch projectbureau Kind en Zo, Amsterdam

18. Opvangen en opvoeden in een digitale wereld (8 - 12 jaar)

We kunnen er niet meer omheen. De digitale wereld doet ook zijn intrede in de kinderopvang. Webcams op de groep, computerprogrammaatjes voor dreumesen, de peuter-gsm in de rugzak, ontwikkeling via PeuterTV, bso-activiteiten plannen via internet. Houd je deze ontwikkelingen zoveel mogelijk buiten jouw kinderdagverblijfsdeur? Of bieden ze ook een uitdaging? Kunnen ze zelfs een pedagogische meerwaarde hebben? In deze deelsessie wordt ingegaan op wat de digitale ontwikkeling voor consequenties heeft voor groepsleiding en hoe deze wel of niet ingezet kan worden in de pedagogische activiteiten.

Petra Tielen, STRIP Nederland, Sevenum

19. De opvang naar buiten (8 - 12 jaar)

Kindercentra kunnen veel betekenen voor een positieve relatie tussen kind en natuur. In de kinderjaren kan de ontdekking van de natuurlijke omgeving worden gestimuleerd. Door het aanbieden van uiteenlopende activiteiten, met uiteenlopende materialen en vooral met een positieve houding van de leid(st)er. Tijdens deze deelsessie krijg je een beeld van de natuuractiviteiten voor kinderen in de buiten- en naschoolse opvang. Zo mogelijk gaan we ook buiten aan de slag.

Marc Veekamp, Stichting Veldwerk Nederland, Apeldoorn

20. Sociale vaardigheden in de BSO (8 - 12 jaar)

"Mag ik meedoen?" "Nee, jij kan er niks van!" "Hé je staat op mijn nieuwe laarzen!" (de dader krijgt een dreun)." Herken je dit? Zo kunnen kinderen met elkaar omgaan. In het sociale verkeer zijn er drie gedragsstijlen te onderscheiden. Als deelnemer van deze deelsessie probeer je jezelf te herkennen in een stijl. Dit kun je samen met kinderen doen. Verder komt aan de orde hoe je kinderen weerbaar kunt maken die het moeilijk vinden om voor zichzelf op te komen. Er zijn spelvormen waarbij je kinderen inzicht kunt geven in gevoelens en gedachten en het gedrag dat daaruit voortvloeit. Ook hiermee wordt in deze workshop geoefend. Tot slot gaan we in op het opstellen van gedragsregels in de buitenschoolse opvang.

Annet Rombout, Triodus, Den Haag

21. Van driehoog met de glijbaan naar beneden.. (8 - 12 jaar)

Met andere woorden: hoe kunnen we wensen van kinderen vertalen naar haalbaarheid.

Met name het begeleiden van kinderen in hun wensen zodat deze ook uitvoerbaar zijn, zullen we toelichten. Ook de toegevoegde waarde van kinderparticipatie zullen we aantoonbaar maken aan de hand van praktijkvoorbeelden en daaraan gekoppeld tips voor de verschillende leeftijds-groepen van 4 tot 12 jaar.

Philomien Vermulst en Anita van Rijnsewijn, Kanteel Kinder-opvang, Den Bosch

22. Eerste hulp bij het leuk houden van spelen in de naschoolse opvang (8 - 12 jaar)

Waarom gedragen middenbouwers en bovenbouwers zich zo anders dan kleuters?

Hoe houden we spelen leuk als kinderen geen kleuters meer zijn? Waar kunnen we rekening mee houden bij de inrichting, het aanbod en vooral onze begeleiding? Hoe gaan we om met inspraak, verwachtingen van ouders en droomwensen van begeleiders en kinderen? Een workshop vol informatie, met ruimte voor discussie en hoop op inzicht.

Marianne de Valck, auteur

23. Stagiaires begeleiden, uitputtend of uitdagend? (Alle leeftijden)

Leerlijnen, competentieprofielen, natuurlijk leren, onbereikbare docenten en een stagiaire met problemen thuis... hoe maak je daar een leuke en leerzame stageperiode van? Na deze workshop heb je er weer zin in!

Sandra van der Stege, orthopedagoge.

24. Gesprekken met ouders (Alle leeftijden)

Bij het brengen en ophalen van de kinderen wissel je als werker in de kinderopvang vaak informatie over hen uit met ouders. Meestal verloopt het gesprek zonder problemen. Soms krijgt een gesprek echter een andere lading, bijvoorbeeld als een ouder kritiek heeft op de verzorging of begeleiding, of als een opmerking van jou als kritiek wordt opgevat door de ouder. In veel gevallen wordt dan het contact tussen de werker en de ouder verstoord. Door het toepassen van enkele richtlijnen in een dergelijk gesprek kun je mogelijk weer in contact komen met de ouder.

Rob van der Kaaden, Stichting Ipse, Nootdorp

25. Zelfvertrouwen en zelfbeeld, wat kan ik eraan doen? (Alle leeftijden)

Wat kun je doen om te zorgen dat kinderen meer zelfvertrouwen krijgen en een positief zelfbeeld houden? Waar let je op en wat maakt dat kinderen sterk in hun schoenen staan? In deze deelsessie wordt samen met de deelnemers ingegaan op deze vragen. Videobeelden van leidsters met baby's, peuters en oudere kinderen illustreren verder hoe dit er in de dagelijkse praktijk uitziet.

Hans Meij, NIZW Jeugd, Utrecht

26. Omgaan met ongewenst opvoedingsgedrag (Alle leeftijden)

Vader komt Bas meestal ophalen. Bas wil hem dan van alles laten zien, de ene keer een tekening, de andere keer de trein, maar nooit heeft vader er aandacht voor. Binnen enkele minuten zijn ze vertrokken. Loes moedert over andere kinderen, ze kan ze streng toespreken en soms een klap geven als ze niet doen wat zij zegt. Je hebt ook al gezien dat Loes zelf klappen krijgt van haar moeder. Is dit nu ongewenst opvoedingsgedrag? Als je dat vindt, wat kun je daar dan aan doen? Hoe bespreek je dit met de ouders? Hoe motiveer je ouders om het anders te doen? Deze workshop wordt op verzoek van deelnemers 2005 dit jaar herhaald.

Henriette Maan- van Werven, freelance voorlichter, trainer

27. Heb jij nog puf? (Alle leeftijden)

Met hoeveel energie begin jij je werkdag en hoeveel energie heb jij aan het eind van de dag nog over? Hoe kun je met (nog meer) energie en plezier je werk doen? In deze deelses-

sie krijg je praktische tips om vermoeiende momenten zoals het eind van de middag goed door te komen. Daarnaast krijg je inzicht in je eigen persoonlijke energiebronnen en energielekken zodat je ook preventief dingen kunt aanpakken: individueel, maar evengoed samen met je directe collega's.

Wendy Doeleman, Bureau MUTANT, Utrecht

Martin Doolaard, Energy for Education, Nieuwerkerk a/d IJssel

28. Samenwerken als bso leidster met basisscholen in het kader van dagarrangementen (Alle leeftijden)

Het is een gegeven dat er in de toekomst onder andere nauw samengewerkt gaat worden tussen medewerkers van de basisschool en medewerkers van de bso. Hoe krijgt deze samenwerking optimaal vorm? Hoe maak je gebruik van elkaars deskundigheid om het welbevinden van het kind te garanderen? Welke mogelijkheden zijn er en welke valkuilen moet je vermijden? Hoe kan de samenwerking praktisch vorm krijgen in mogelijke arrangementen?

Monique Vos, STRIP Nederland, Sevenum

29. Elke achtergrond is er één... omgaan met ouders en diversiteit (Alle leeftijden)

Houd je rekening met de achtergrond van alle kinderen in jouw groep? Wat doe je om kinderen kennis te laten maken met verschillende culturen? Wat zit er in jouw verkleedkist? Wat staat er in jouw huiskamerhoek? Hoe krijg je de achtergrond en leefwereld van kinderen en ouders thuis meer in beeld? En hoe kan de methodiek 'Families in beeld' je hierbij helpen? De workshop sluit aan bij het boek 'Families in beeld' van dat in april 2006 verschijnt (Uitgeverij SWP).

Ana del Barrio Saiz en Wendy Doeleman, Bureau MUTANT, Utrecht

30. Pedagogisch beleid op een A4 (Alle leeftijden)

Geen pedagogisch beleidsplan dat op de plank blijft liggen, geen grote lappen tekst, geen lijsten met regels en afspraken maar: een pedagogisch beleid, vormgegeven in een model dat je helpt bij het vertalen van een pedagogische visie naar praktisch handelen in je groep. En dat allemaal op een A4-tje. Of dat mogelijk is? Kom en overtuig jezelf! Na een korte uitleg kun je er in de workshop zelf mee aan de slag.

Wilma Poot, en Sandra de Leeuw, SKA, Alphen aan den Rijn

31. Lezen, leesbevordering en taalbeleid (Alle leeftijden)

In de afgelopen twee decennia zijn er veel programma's voor de kinderopvang ontwikkeld om taalachterstanden bij allochtone en autochtone kinderen structureel op te lossen, zoals Piramide, Boekenpret en de Taallijn VVE. Toch blijft het voor veel leiding in de kinderopvang een lastige en tijdrovende taak om structurele activiteiten te bedenken rondom taal en leesbevordering. Het uitgangspunt van een dagritmeactiviteit mét (voor)lezen, mét taal, mét boeken, kortom mét taalbeleid.

Hannie Humme, Bureau Leesbevordering & Educatie, Kortenhoef

32. In gesprek met kinderen. (4 - 12 jaar)

Zit jij met kinderen vaak te kletsen over dingen die ze bezig houden? Houd je van leuke activiteiten waarbij de kinderen echt samen bezig zijn? Geniet jij ook van de prachtige uitspraken en vragen van kinderen over de wereld om ze heen? Dan is deze workshop iets voor jou! Je maakt kennis met inspirerende activiteiten als aanleiding voor een gesprek. Zo geef je verdieping aan je communicatie met kinderen en ontdek je hoe je kinderen in een groep met elkaar in gesprek kunt brengen. Niet alleen leuk, maar ook goed voor de sfeer in de groep.

Tamar Kopmels, auteur

Inschrijving

Georganiseerd door

Het 14e jaarcongres wordt georganiseerd onder auspiciën van de redactie van KIDDO in samenwerking met Uitgeverij SWP. Het inhoudelijke programma is ontwikkeld door Agnes van Hoesel, uitgever kinderopvang SWP. De praktische organisatie is in handen van Logacom te Amsterdam. Contactpersonen: Paul Roosenstein (planning) en Arjen Metz (organisatie)

Inschrijvingsvoorwaarden

Deelname kost €159,- excl. btw en is inclusief lunch, consumpties, congresmateriaal.

Voor KIDDO-abonnees €139,- excl. btw.

U kunt zich inschrijven via de aanmeldingsbon in de folder, of via het online aanmeldingsformulier; na ontvangst van uw aanmelding zenden wij u een factuur voor de betaling van deelnamekosten.

Online aanmelding

Meld u aan via www.kinderopvangcongres.nl

Datum en plaats

Het congres vindt plaats op woensdag 29 maart 2006, in congrescentrum De Reehorst te Ede. Een gedetailleerde routebeschrijving alsmede een OV-reisplan ontvangt u bij de toezending van het materiaal.

Korting- en annuleringsregeling

Bij meerdere deelnemers uit één instelling: 2e deelnemer 5%, 3e en volgende deelnemers 10% korting. Studenten hebben recht op 20% korting, ongeacht het aantal. Om voor studentenkorting in aanmerking te komen dient u bij uw inschrijving een goedleesbare kopie van de collegekaart bij te voegen. Per deelnemer is, indien van toepassing, niet meer dan één korting mogelijk.

Annuleringsregeling:

Annulering tot twee weken voor aanvang 75% restitutie, tot één week voor aanvang 50% restitutie, later volgt geen restitutie. Bij verhindering heeft een deelnemer het recht zich zonder kosten te laten vervangen, mits tevoren aan de organisatie gemeld.

Nadere informatie

Logacom BV, Postbus 257, 1000 AG Amsterdam
Tel. 020-3203364, Fax. 020-3308040

Contactpersonen

Organisatie: Arjen Metz,
Respond@logacom.nl
Secretariaat: Branka Dasovic
Office@logacom.nl
Programma: Agnes Van Hoesel,
Avanhoesel@swpbook.com

(s.v.p. in blokletters invullen) AANMELDINGSBON

Voorletters/Naam _____

Functie _____

Instelling/Organisatie _____

Adres _____

Postcode/Plaats _____

E-mail _____

Telefoon _____

Fax _____

Factuuradres

Als bovenstaand
Anders t.w:

Plenaire Thema:

(A, B of C)

Deelsessies: 1e ronde

Voorkeur

Reserve

(1 t/m 32, of plenair A)

2e ronde

(1 t/m 32, of plenair B)

3e ronde

(1 t/m 32, of plenair C)

Neemt deel aan het 14e Jaarcongres Kinderopvang op 29 maart 2006. De kosten zullen na ontvangst van de factuur binnen veertien dagen voldaan worden.

Wij wensen gebruik te maken van een kortingsregeling (slechts één korting per deelnemer):

Meerpersoonskorting

Studentenkorting

Ik ben KIDDO-abonnee.

Datum _____

Handtekening _____

**Faxen kan ook
020-3308040**

Deze bon zonder postzegel zenden naar:

Logacom / KO
Antwoordnummer 9090
1000 VV Amsterdam